

Полтавський державний аграрний університет

Навчально-науковий інститут економіки,
управління, права та інформаційних технологій

Кафедра менеджменту ім. І. А. Маркіної

МАТЕРІАЛИ

I Міжнародної науково-практичної
конференції

**«Стратегічний менеджмент
агропродовольчої сфери в умовах
глобалізації економіки: безпека,
інновації, лідерство»**

**28 вересня 2023 року
м. Полтава**

**Міністерство освіти і науки України
Полтавський державний аграрний університет
Департамент агропромислового розвитку Полтавської ОВА
Інститут модернізації змісту освіти МОН України
ННЦ «Інститут аграрної економіки» НААН України
Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес-освіти
Національний університет біоресурсів і природокористування
України
Сумський національний аграрний університет
Харківський національний економічний університет імені Семена
Кузнеця
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
Leibniz institute of agricultural development in transition economies
(Німеччина)
International centre for enterprise and sustainable development (Гана)
Administration of the universidad Carlos III de Madrid (Іспанія)
ISMA University (Латвія)
The University of Occupational Safety Management in Katowice
(Польща)
Academy of Management and Administration in Opole (Польща)
University of Opole (Польща)
Євразійський національний університет ім. Л. Н. Гумільова
(Казахстан)**

МАТЕРІАЛИ

**І Міжнародної науково-практичної конференції
«Стратегічний менеджмент агропродовольчої сфери в
умовах глобалізації економіки: безпека, інновації,
лідерство»**

28 вересня 2023 року

Полтава 2023

УДК 005. 21 : 338. 43 : 005. 591. 6 /. 934 : 316. 46

Стратегічний менеджмент агропродовольчої сфери в умовах глобалізації економіки: безпека, інновації, лідерство: матеріали І Міжнародної науково-практичної конференції, 28 вересня 2023 р. Полтава : ПДАУ, 2023. 436 с.

У матеріалах конференції розглядаються безпекові та інноваційні особливості стратегічного менеджменту агропродовольчої сфери в умовах актуалізації лідерства в глобальній економіці; практичні рекомендації щодо адаптації, протидії ризикам та підвищення ефективності розвитку суб'єктів господарювання.

Збірник розрахований на науково-педагогічних працівників, аспірантів, здобувачів закладів вищої освіти, фахівців-практиків.

Редакційна колегія:

О.А. Галич, к.е.н., професор, ректор Полтавського державного аграрного університету,

В.І. Аранчій, к.е.н., професор, перший проректор Полтавського державного аграрного університету,

Т.В. Воронько-Невіднича, к.е.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету,

V. Riashchenko – dr.oec., prof., expert of Latvian Council of Science, ISMA University of Applied Science,

М.В. Зось-Кіор, д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету,

Д.В. Дячков, д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету,

Н.В. Баган, PhD з економіки, старший викладач кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету

Матеріали друкуються мовою оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.

© Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПДАУ заборонено

часу. Деякі ігри завдяки інформаційному обігу визначають геолокацію гравців та додають інтеграцію гри з реальним світом. За це все відповідає Netcode. Netcode, тобто мережевий код – це бібліотека високого рівня, створена для абстрагування мережевої логіки. Вона дозволяє надсилати ігрові та світові дані через мережевий сеанс багатьом гравцям одночасно [1].

З ростом обчислювальної потужності і розвитком технологій штучного інтелекту та віртуальної реальності, майбутнє інформаційного обігу в комп'ютерних іграх дозволить створювати більш детальні та оптимізовані ігрові всесвіти зі збільшеною інтерактивністю та іммерсивністю. Завдяки інформаційному обігу, комп'ютерні ігри продовжують еволюціонувати, надаючи гравцям все більше можливостей та неймовірних вражень. Розробники і геймдизайнери постійно працюють над вдосконаленням цього процесу.

Список використаних джерел:

1. Джейсон Грегори. Game Engine Architecture, 2009. 1240 с.
2. Мартин Фаулер. Рефакторинг. Улучшение проекта существующего кода, 2017. 448 с.
3. Трейсі Фуллертон. Game Design Workshop: A Playcentric Approach to Creating Innovative Games, 2008, 496 с.
4. Періс Баттфілд. Unity Game Development Cookbook: Essentials for Every Game, 2019. 408 с.

О. Копішинська, к. ф.-м. н., доцент,
С. Ковпак, здобувач вищої освіти СВО магістр,
*Полтавський державний аграрний університет,
м. Полтава, Україна*

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЙ ІНДУСТРІЯ 4.0 В УПРАВЛІННІ ТЕРИТОРІАЛЬНИМИ ГРОМАДАМИ ЧЕРЕЗ ERP СИСТЕМИ

21 століття стало свідком появи Індустрії 4.0, яка характеризується домінуванням знань і цифрових даних. На початку ери Індустрії 4.0 увага була зосереджена виключно на промисловому виробництві, але з часом парадигма поширилася на інші сфери людської діяльності, такі як

сільське господарство (Agriculture 4.0), охорона здоров'я (Healthcare 4.0), логістика (Logistics 4.0), енергетика (Energy 4.0), елементи нових освітніх технологій (Education 4.0) [1]. На шляху до європейської інтеграції Україна зробила чимало активних кроків саме по впровадженню технологій Індустрії 4.0, маючи достатній науковий, інтелектуальний, освітній потенціал. Однак, передумови в різних промислових галузях та інших сферах діяльності є дуже неоднорідними. На відміну від добре автоматизованих галузей промисловості та бізнесу, окремі види організацій, як наприклад, місцеве самоврядування, стикаються з проблемами обробки значних потоків даних та інформації, потребують цифровізації оперативної діяльності, аналітики та підтримки прийняття рішень

Створення 1,439 територіальних громад у 24 регіонах в Україні стало результатом ключової проєвропейської реформи органів місцевого самоврядування. За підтримки міжнародних організацій та Міністерства цифрової трансформації в окремих регіонах реалізується програма Community 4.0.

Проведено дослідження щодо можливостей створення єдиного цифрового інформаційного простору на платформі сучасної інформаційної системи Enterprise Resource Management (ERP) для управління всіма процесами та ресурсами територіальних громад, які розглядаються як категорія непромислових підприємств, в контексті побудови сучасного ландшафту технологій Індустрії 4.0. Чимало дослідників і розробників програмного забезпечення (ПЗ) вважають, що широке застосування сучасних систем класу ERP, які входили до рівня Індустрії 3.0, є необхідним елементом стратегії досягнення рівня технологій і культури 4.0 для всіх видів підприємств, які мають складну організаційну структуру, у т. ч. й невинробничих компаній.

Склад сучасних ERP-систем є достатньо стандартизованим: у результаті тривалого часу удосконалення ERP-системи мають модульну структуру, модулі (контури) працюють як окремі складові, так і мають легко поєднуватися при взаємодії з базою даних. Модулі адаптуються і масштабуються відповідно до потреб компанії [2]. Типовий склад модулів наведено на рис. 1.

Виконавчий комітет територіальної громади керує багатьма

відділами, окремі з яких схожі на підприємства (бухгалтерський, фінансовий, земельний, юридичний, комунальний та ін.). Дослідження показали, що різні відділення та установи використовують неузгоджений набір програмного забезпечення: шляхом опитування фахівців різних департаментів та відділів налічується більше 30 різновидів ПЗ для обліку ресурсів та подання фінансової звітності. Тому необхідно сформувати єдину програмну екосистему на платформі ERP, яка є більш гнучкою для підтримки розвитку. Для налаштування модулів ERP-системи під конкретні організації створюється модель бази даних комплексу підприємств на основі технологій Oracle.

Рисунок 1. Модульний склад сучасної ERP-системи

Практичний кейс для пілотних проєктів розглянуто на прикладі хмарної ERP «Універсал 9» компанії SoftPro, яка більше 30 років впроваджує системи у промислових підприємствах України, а також в інших організаціях [3]. Система включає всі сучасні технології обробки великих обсягів даних, інтерфейсу користувача, архітектурних рішень. Архітектура «Універсал 9» побудована за принципом багатошарової системи (multitier architecture): шар бази даних, шар серверів та сторонніх вебсервісів, шар клієнтів (вебклієнти), периферійне обладнання.

Для організації зі складною структурою, якою є територіальна громада, ключовим фактором є те, що в «Універсал 9» в одній базі даних можна вести кілька підприємств із різними схемами обліку: бухгалтерський та оперативний облік. Кожний структурний підрозділ (підприємство) та кожен вид обліку утворюють єдиний лінійний перелік планів рахунків. Проведення однієї й тієї ж операції може відображатися за певними правилами в одному з двох (або в обох відразу) планах рахунків. Тобто, реалізована доволі потужна технологія: в одній базі даних можуть розміщуватися кілька «просторів», кожен із яких зберігає перелік так би мовити «своїх» підприємств. А кожне підприємство, у свою чергу має, як правило, дві облікових площини: бухгалтерський та оперативний облік. Завдяки побудові такої архітектури вирішується завдання щодо проведення єдиних централізованих налаштувань, правил адміністрування для кількох організацій (підприємств) одразу з подальшим обміном даними між ними, як в системі корпоративного обліку.

Перехід на платформу ERP підносить на значно вищий рівень організацію роботи територіальної громади, завдяки наступним досягненням: формування загальної бази даних, послідовний UX/UI дизайн, інтеграція бізнес-процесів, автоматизація повторюваних завдань; аналіз даних і руйнація інформаційних силосів.

Запровадження надійної інформаційної платформи відкриває шлях до формування стеку технологій Індустрії 4.0: інтегрувати аналогову інфраструктуру в сучасну цифрову екосистему в рамках певної smart-концепції (Smart City, Agriculture 4.0, IoT etc.); налагодити контроль поставок агропродукції; обробляти дані різних сенсорів, встановлених на фермах або інших виробничих потужностях, можуть збирати дані про стан ґрунту, хімічний склад добрив або якісний склад кормів для тварин в інтересах сертифікації продукції (в тому числі, для підтвердження органічного походження. Для контролю агропродовольчих ланцюгів поставок крім IoT доцільно використовувати інші smart-технології. Наприклад: залучення робототехніки для виконання завдань, що пов'язані з інспекцією якості продукції, сортуванням та упаковкою.

Впровадження блокчейн дозволяє забезпечити прозорість і відсутність фальсифікації даних в агропродовольчому ланцюгу, відстежувати шлях продукту від ферми до фінальної реалізації товару споживачу.

Список використаних джерел:

1. Bongomin, O., Yemane, A., Kembabazi, B., Malanda, C., Chikonkolo Mwape, M., Sheron Mporfu, N., & Tigalana, D. Industry 4.0 Disruption and Its Neologisms in Major Industrial Sectors: A State of the Art. Journal of Engineering, 2020. Pp.1–45. DOI: 10.1155/2020/8090521

2. SoftPro. URL: <https://www.wgsoftpro.com/2017/main.php> (дата звернення 15.09.2023).

3. HassabElnaby, Hassan R.; Hwang, Woosang ;Vonderembse, Mark A. The impact of ERP implementation on organizational capabilities and firm performance. Benchmarking : an international journal. 2012. Vol. 19, Issue 4/5. Pages 618 – 633. DOI: 10.1108/14635771211258043

Т. Кучмієва, к. е. н, доцент кафедри економічної кібернетики, комп'ютерних наук та інформаційних технологій,
М. Мельникова, здобувач вищої освіти факультету менеджменту,
*Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна*

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ПЛАНУВАННЯ ТА АНАЛІЗУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Сучасний розвиток бізнесу майже у всіх сферах ділового напрямку поєднують з поширенням штучного інтелекту. В свою чергу, впровадження нових технологій спонукає бізнес-структури адаптуватися до нових проектів та підвищувати продуктивність бізнес-процесів [1].

Штучний інтелект перебував у центрі уваги вчених та практиків із 50 років ХХ століття. Його можна представити як «здатність системи відповідним образом інтерпретувати зовнішні дані, отримувати знання з таких даних і використовувати їх для досягнення конкретних цілей та

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. LEADERSHIP-ДИЗАЙН СТРАТЕГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В АГРОПРОДОВОЛЬЧІЙ СФЕРІ В УМОВАХ КРИЗ І БІФУРКАЦІЙ

О. Галич

НАПРЯМИ ВЗАЄМОДІЇ МІСЦЕВОЇ ВЛАДИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ.....	4

Т. Воронько-Невіднича

УПРОВАДЖЕННЯ ESG-ПРИНЦИПІВ У ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ.....	7

В. Базяка, В. Сатановська, Т. Ясінько

ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЇ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ ЗА СУЧАСНИХ УМОВ	9

Є. Бурий, Є. Білокіз, Д. Пилипенко

СТРАТЕГУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ІННОВАЦІЙНО ОРІЄНТОВАНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ.....	11

Н. Вдовенко

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ДО ЦІНОУТВОРЕННЯ ДЛЯ РЕГУЛЮВАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З УРАХУВАННЯМ СТРАТЕГІЙ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ГРУП СУСПІЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ.....	12

В. Здоров, В. Шелемба, Т. Верхогляд

ЗАВДАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ ЗА УМОВ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ.....	16

Т. Воронько-Невіднича, С. Доля, В. Прошкін

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ ЗА СУЧАСНИХ УМОВ.....	18

<i>О. Копішинська, С. Ковпак</i>	
ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЙ ІНДУСТРІЯ 4.0 В УПРАВЛІННІ ТЕРИТОРІАЛЬНИМИ ГРОМАДАМИ ЧЕРЕЗ ERP СИСТЕМИ.....	394
<i>Т. Кучмійова, М. Мельникова</i>	
ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ПЛАНУВАННЯ ТА АНАЛІЗУ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	398
<i>Ю. Нежид</i>	
ФЕНОМЕН СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ У КОНТЕКСТІ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ЯК ЗАПОРУКА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО БІЗНЕСУ.....	401
<i>В. Омеляненко</i>	
АНАЛІЗ ЗАСОБІВ ЗАХИСТУ КОНФІДЕНЦІЙНИХ ДАНИХ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ В СКБД MYSQL.....	404
<i>В. Рень, О. Одарущенко</i>	
ПРОГНОЗУВАННЯ СПОЖИВАННЯ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ АГРОФІРМОЮ ЗА ДОПОМОГОЮ НЕЙРОННОЇ МЕРЕЖІ.....	405
<i>К. Свінцова, Л. Шовкун-Заблоцька</i>	
ОСНОВНІ РИСИ ТА ОСОБЛИВОСТІ КЛАСИФІКАЦІЇ ІННОВАЦІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	408
<i>Д. Дячков, В. Синенко</i>	
БАЗОВІ МЕТОДИКИ ВИМІРЮВАННЯ РІВНЯ ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ПІДПРИЄМСТВАХ СФЕРИ НАДАННЯ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ.....	411
<i>А. Тищенко, О. Одарущенко</i>	
МЕТОДИ, ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІНСТРУМЕНТАЛЬНІ ЗАСОБИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ОБРОБКИ ДАНИХ.....	414
<i>В. Хурдей, М. Белопасов</i>	
МАРКЕТИНГОВЕ ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ БІЗНЕС- СЕРЕДОВИЩА.....	417